

Bruxelles, den 30.5.2018
COM(2018) 384 final

2018/0208 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om oprettelse af programmet for retlige anliggender

{SWD(2018) 290 final} - {SWD(2018) 291 final} - {SEC(2018) 274 final}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

Dette forslag forudsættes anvendt fra den 1. januar 2021 og forelægges for 27 medlemsstater i overensstemmelse med den meddelelse, som Det Europæiske Råd modtog den 29. marts 2017 fra Det Forenede Kongerige om dets beslutning om at udtræde af Den Europæiske Union og Euratom i henhold til artikel 50 i traktaten om Den Europæiske Union.

• Begrundelse og formål

Den Europæiske Unions mål er at fremme freden, sine værdier og befolkningernes velfærd. Unionen er et retssamfund, og dets værdier udgør selve grundlaget for dens eksistens. Det fastsættes ved artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union, at "*Unionen bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal*". Dette er medlemsstaternes fælles værdigrundlag i et samfund præget af pluralisme, ikkeforskelsbehandling, tolerance, retfærdighed, solidaritet og ligestilling mellem kvinder og mænd". Disse værdier underbygger de rettigheder, som Unionsborgerne nyder godt af. EU's charter om grundlæggende rettigheder samler i én enkelt tekst de personlige, borgerlige, politiske, økonomiske og sociale rettigheder, som borgerne i EU nyder godt af.

I artikel 3 TEU præciseres det, at "Unionens mål er at fremme freden, sine værdier og befolkningernes velfærd", og den skal bl.a. respektere "medlemsstaternes rige kulturelle og sproglige mangfoldighed og sikrer, at den europæiske kulturarv beskyttes og udvikles". Det anføres i Kommissionens oplæg om fremtiden for EU's finanser¹, at "EU-budgettet støtter dette formål i samspil med nationale budgetter og som supplement til andre tiltag på EU-plan og nationalt plan".

Unionens værdier omfatter navnlig grundlæggende rettigheder, ikkeforskelsbehandling og ligestilling, racismebekæmpelse og tolerance, respekt for den menneskelige værdighed, retsstatsprincippet og retsvæsenets uafhængighed, kulturel mangfoldighed, et levende civilsamfund, ytringsfrihed og borgernes deltagelse i det demokratiske liv. Et europæisk område med retfærdighed og effektive nationale retssystemer er nødvendig for et velfungerende indre marked og for at opretholde de fælles værdier i EU.

Kommissionen har fastlagt en Union med demokratiske forandringer som en af sine ti politiske prioriteter og arbejder i den sammenhæng for at engagere borgerne i, hvad EU gør, og hvordan det fungerer, og for at opbygge tilliden til Unionen.

EU's finanser kan tilføre en merværdi og bidrage til at forsvare fælles europæiske værdier.

For at fremme fælles europæiske værdier og rettigheder har EU samlet flere redskaber i et policymix af lovgivning, politikker og finansiering. Navnlig følgende finansieringsprogrammer har haft et stærkt samfundsmæssigt fokus og er tydeligt forbundet med europæiske værdier: programmet for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab, programmet "Europa for Borgerne" og programmet for retlige anliggender.

Disse programmer har ført til reelle fremskridt med hensyn at fremme værdier og gennemføre de rettigheder, som EU's lovgivning giver borgerne i hele Unionen. For at give nogle eksempler, så har borgerne et bedre kendskab til deres rettigheder, fælles historie og kultur, flere kvinder er i arbejde, børns rettigheder er blevet fremmet og beskyttet, retssystemerne er mere effektive, og de retlige aktører ved, hvordan og hvornår de skal anvende EU's regelværk.

---

¹ COM(2017)358.

Samtidig er der med et blomstrende grænseoverskridende samarbejde mere demokratisk engagement og aktivt medborgerskab på EU-plan og en dybere forståelse af og respekt for forskellige erindringer, kulturer og traditioner.

EU-retten sikrer borgerne en række rettigheder, et uafhængigt og effektivt retssystem og respekt for retsstatsprincippet. EU har vist sit stærke engagement i at bekæmpe vold mod kvinder og børn og alle former for forskelsbehandling, i at fremme og beskytte rettigheder for personer med handicap og i at støtte et levende og stærkt civilsamfund i EU.

På trods af de fremskridt, der er opnået under de nuværende programmer, er der fortsat adskillige mangler på de pågældende politikområder, og der er opstået nye udfordringer, som kræver håndtering. De fælles udfordringer, som EU står overfor med hensyn til retfærdighed, rettigheder og værdier, har to sider:

- Unionens bestræbelser på at være et fællesskab baseret på fælles værdier og rettigheder, en fælles historisk og kulturel arv og borgernes engagement hæmmes af nogle nye bevægelser, som udfordrer ideen om åbne, inklusive, sammenhængende og demokratiske samfund, hvor aktivt medborgerskab og nydelsen af rettigheder gør det muligt at opbygge en tolerant måde at leve sammen på.
- Den fragmenterede karakter og de begrænsede ressourcer, der er til rådighed for de nuværende EU-finansieringsprogrammer, som er øremærket til værdier, rettigheder, medborgerskab og retlige anliggender, begrænser EU's evne til at imødegå eksisterende og nye udfordringer. "Programmerne har for få midler til at imødekomme efterspørgslen" var en central barriere, som ifølge respondenterne til den offentlige høring kunne forhindre de nuværende programmer i at nå deres mål.

En mere detaljeret analyse viser, at:

- Borgerne nyder stadig ikke godt af deres rettigheder fuldt ud: ulighed og forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering eksisterer fortsat. Vold er stadig en hverdagsrealitet for mange kvinder, børn og andre udsatte personer.
- Der skal gøres mere for at sikre, at borgerne er bevidste om EU's værdier og fordelene ved unionsborgerskabet, og for at opmuntre dem til i højere grad at deltage i samfundet og det politiske liv samt øge deres forståelse af Unionen, dens historie, kulturarv og mangfoldighed.
- De rettigheder, der følger af unionsborgerskabet – med hensyn til fri bevægelighed, konsulær beskyttelse og stemmeret – er endnu ikke fuldt gennemført, hvilket dermed hindrer borgernes politiske og samfundsmæssige deltagelse.
- Økonomiske kriser, fortsat ulighed og udfordringer som migration har medført, at der bliver sat spørgsmålstegn ved de grundlæggende rettigheder, og de værdier, som Den Europæiske Union hviler på. I nogle tilfælde bliver retsstatsprincippet, adgangen til klage og domstolsprøvelse, plads til civilsamfundet og retsvæsenets uafhængighed også anfægtet.
- Civil- og strafferetligt samarbejde er utilstrækkeligt, og det er stadig vanskeligt at få adgang til domstolene på tværs af medlemsstaterne. Der er brug for at forbedre redskaberne til indsamling af sammenlignelige oplysninger om kvaliteten, uafhængigheden og effektiviteten af medlemsstaternes retssystemer. En væsentlig hindring for gensidig anerkendelse af retsafgørelser og retligt samarbejde er manglende tillid til andre medlemsstaters retssystemer.

Det kan have alvorlige konsekvenser ikke at gøre noget ved disse udfordringer, da det vil kunne svække demokratiet og støtten til værdier og grundlæggende rettigheder.

Disse udfordringer er fælles for alle medlemsstater og har tværnationale dimensioner. Selv om foranstaltninger på nationalt plan er vigtige, har de enkelte medlemsstater ikke tilstrækkelig styrke til at imødegå disse udfordringer.

At fremme og forsvare EU's værdier og rettigheder har stor betydning for livet i Unionen i politisk, social, kulturel, juridisk og økonomisk forstand og bidrager til, at EU konkret kan påvirke folks dagligdag. Foranstaltninger på EU-niveau på dette område skal videreføres og intensiveres for at rette op på fortsatte mangler og imødegå nye udfordringer. Det skal sikres, at rettigheder og værdier fremmes, beskyttes effektivt og respekteres. Dette vil også bidrage til at gennemføre det indre marked og skabe velstand og samhørighed i EU. Det vil også gøre det muligt for EU at spille en central rolle med hensyn til at forsvare sine værdier på globalt plan og bidrage til FN's mål for bæredygtig udvikling.

Det nye program vil bidrage til videreudvikling af et europæisk retsområde, som bygger på EU's værdier, retsstatsprincippet, gensidig anerkendelse og tillid, navnlig ved at forbedre adgangen til domstolsprøvelse ved at fremme det retslige samarbejde med hensyn til civil- og strafferetlige spørgsmål og de nationale retssystemers effektivitet.

Sammen med programmet for rettigheder og værdier vil det nye program indgå i den nye fond for retfærdighed, rettigheder og værdier, for at hjælpe med at bevare et åbent, demokratisk, pluralistisk og inkluderende samfund. Det vil også bidrage til at styrke borgernes stilling ved at beskytte og fremme rettigheder og værdier og ved yderligere at udvikle et EU-område med retfærdighed.

- **Sammenhæng med de gældende regler**

Fonden for Retfærdighed, Rettigheder og Værdier bidrager direkte til flere af Europa-Kommissionens prioriteter², navnlig skabelsen af et område med retfærdighed og grundlæggende rettigheder baseret på gensidig tillid, et dybere og mere retfærdigt indre marked, en kapitalmarkedsunion, et forbundet digitalt indre marked og en Union med demokratiske forandringer, vækst og job.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Fonden for retfærdighed, Rettigheder og Værdier og de to tilhørende finansieringsprogrammer bidrager til at styrke og værne om EU's værdier og respekten for retsstatsprincippet og til at bevare vores åbne, demokratiske, inklusive og kreative samfund, sådan som europæerne forventer det. Medlemsstaterne skal allerede under de nuværende regler vise, at deres regler og procedurer for den økonomiske forvaltning er robust og at midlerne er tilstrækkeligt beskyttet mod misbrug eller svig. I sidste ende er det kun, når der i alle medlemsstater er et uafhængig retsvæsen, som holder retsstatsprincippet og retssikkerheden i hævd, at man kan garantere, at pengene fra EU-budgettet er tilstrækkeligt beskyttet.

På grundlag af artikel 32 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) har Kommissionen foreslået en forordning om beskyttelse af Unionens budget i tilfælde af generaliserede mangler i medlemsstaterne for så vidt angår retsstatsprincippet. Den nye forordning vil supplere de instrumenter, der har til formål at værne om EU's fælles værdier, herunder dette program.

²

https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/juncker-political-guidelines-speech_en.pdf

I programmet vil der være tæt synergi med flere politikker og finansieringsprogrammer, navnlig:

- **beskæftigelses-, social- og uddannelsespolitikkerne**

Effektive retssystemer og retshåndhævende kapacitet, f.eks. ved hjælp af uddannelse af retsvæsenets aktører,

- **udenrigspolitik, udviklingsbistandspolitik og udvidelsespolitikker**

Ved at fremme disse værdier og rettigheder i EU fremmes de også på globalt plan, bl.a. gennem forbindelserne til gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling. I den forbindelse skal der udvikles synergier, navnlig med EU's udenrigspolitik på multilateralt plan, men også i udviklingssamarbejdet og i udvidelsespolitikken, så der sikres en sammenhængende indsats for at fremme f.eks. adgang til klage og domstolsprøvelse og retsstatsprincippet.

Synergier bør også styrkes med udenrigspolitiske instrumenter, der kan støtte grænseoverskridende samarbejde med prioriterede lande uden for EU på områder af betydning for et sikkert og trygt Europa.

- **det indre marked**

Gennem finansiering af aktiviteter inden for selskabsret, aftaleret og bekæmpelse af hvidvask af penge vil det fremtidige program for det indre marked supplere programmet for indre anliggender og bidrage direkte til gennemførelsen af EU's politik på det retlige område og oprettelsen af et europæisk retsområde, samt følge de politiske retningslinjer på dette område. Det samme gælder for så vidt angår forbrugerpolitikken,

- **strategisk infrastruktur**

Synergier i forbindelse med digitalisering og sammenkobling af it-systemerne vil blive udviklet yderligere inden for rammerne af programmet for det digitale Europa,

- **forskning og innovation**

Horisont Europa rammeprogrammet for forskning og innovation omfatter aktiviteter vedrørende et inklusivt og sikkert samfund, herunder retlige og forbrugerspørgsmål, samt samfundsmæssigt relevante teknologier, herunder cybersikkerhed eller kunstig intelligens og andre centrale støtteteknologier. Gensidig inspiration med det formål at uddybe forståelsen af avancerede teknologier i samfundet, inden for rammerne af demokrati og retssystemet, og det vil blive undersøgt, hvordan der kan fokuseres på fordelene.

- **migrations, grænseforvaltnings og sikkerheds politik**

Programmet for retlige anliggender og andre EU-fonde, der er målrettet migration, grænseforvaltning og især sikkerhed, vil passe sammen med de forskellige faser af aktiviteter og procedurer, der er nødvendige for at oprette et europæisk område med sikkerhed og retfærdighed. I betragtning af den iboende forbindelse mellem sikkerhed og retfærdighed på stedet vil man opnå særlige synergier, for så vidt som der ydes tilstrækkelig beskyttelse til ofre for kriminalitet og fælles efterforskningshold og uddannelse af retsvæsenets aktører finansieres, idet der skabes interoperabilitet med det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre, forbedring af forholdene i fængslerne og tværinstitutionelt samarbejde for så vidt angår retlige anliggender og sikkerhed, herunder via organer med tilknytning til retsvæsenet, såsom Eurojust og Den Europæiske Anklagemyndighed.

– **miljøpolitik**

Programmet for retlige anliggender har potentiale til at støtte foranstaltninger med henblik på at bekæmpe miljøkriminalitet og bl.a. bidrage til gennemførelsen af miljøkriminalitetsdirektivet³. Foranstaltninger til støtte for det retlige samarbejde i civil- og strafferetlige spørgsmål vil supplere og styrke et særskilt program til brug for uddannelse af dommere og anklagere på det miljøretlige område og muligheden for at finansiere projekter om adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet som fastsat i Life-forordningen⁴. De vil også bidrage til at sikre, at de nationale retssystemer kan give effektiv adgang til domstolsprøvelse i henhold til Århuskonventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet⁵.

– **Integration af klimaindsatsen**

I Kommissionens forslag til den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 blev der opstillet et mere ambitiøst mål for klimamainstreaming på tværs af alle EU-programmer med en målsætning om, at mindst 25 % af EU's udgifter skal bidrage til klimamålene. Dette programs bidrag til at opnå dette overordnede mål vil blive overvåget via et klimamarkørssystem med en detaljeret opdeling, og i den forbindelse vil mere præcise metoder blive anvendt, såfremt de er til rådighed. Kommissionen vil fortsætte med at fremlægge oplysningerne årligt i form af forpligtelsesbevillinger inden for rammerne af det årlige budgetforslag.

For at understøtte den fulde udnyttelse af programmets potentiale med hensyn til at bidrage til klimamålsætningerne vil Kommissionen søge at identificere relevante tiltag gennem hele programforløbet, fra forberedelse og gennemførelse til revision og evaluering.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

• **Retsgrundlag**

Forslaget er støttet på artikel 1, stk. 2, og artikel 82, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

I artikel 81, stk. 1, i TEUF bestemmes det, at Unionen skal etablere et samarbejde om civilretlige spørgsmål med grænseoverskridende virkninger. I artikel 81, stk. 2, i TEUF er det fastsat, at der skal træffes foranstaltninger med henblik på at sikre gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, forkyndelse af retslige og udenretslige dokumenter på tværs af grænserne, en effektiv adgang til retsvæsenet og støtte til uddannelse af dommere samt andet personale i retsvæsenet.

I artikel 82, stk. 2, i TEUF foreskrives foranstaltninger til fremme af det retlige samarbejde i straffesager

---

³ Direktiv 2008/99

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1293/2013 af 11. december 2013 om oprettelse af et program for miljø- og klimaindsatsen (Life) og om ophævelse af forordning (EF) nr. 614/2007 (EUT L 354 af 28.12.2013).

⁵ Beslutning 2005/370/EF.

Kombinationen af artikel 81 og 82 i TEUF åbner mulighed for en samlet tilgang til støtte for udviklingen af det retlige samarbejde i civil- og strafferetlige spørgsmål, især tværgående spørgsmål og spørgsmål, der vedrører begge områder.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

De foreslåede finansieringsforanstaltninger er i overensstemmelse med princippet om, at Unionen skal tilføje en merværdi, og nærhedsprincippet. Finansiering over EU-budgettet er koncentreret om mål, som ikke i tilstrækkelig grad kan opnås af medlemsstaterne alene, og hvor Unionens deltagelse kan tilføre merværdi. De aktiviteter, der er omfattet af denne forordning, bidrager til den effektive anvendelse af gældende EU-ret ved at udvikle gensidig tillid mellem medlemsstaterne, øge samarbejdet og netværket over landegrænserne og sikre en rigtig, ensartet og konsekvent anvendelse af EU-retten overalt i Unionen. Unionen har bedre forudsætninger end medlemsstaterne for at tackle situationer over landegrænserne og skabe et EU-forum for gensidig læring. En solid, analytisk basis for at støtte og udvikle politikken vil blive støttet. Unionens deltagelse giver mulighed for, at disse aktiviteter kan udføres konsekvent overalt i Unionen, og sikrer stordriftsfordele.

- **Proportionalitetsprincippet**

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, idet det ikke går ud over, hvad der er strengt nødvendigt for at nå de tilsigtede mål på europæisk plan, og hvad der er nødvendigt til dette formål.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Retrospektive evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning**

Midtvejsevaluering af programmet for retlige anliggender 2014-2020 viser, at det har medført en høj grad af europæisk merværdi. Medlemsstaterne ville ikke på egen hånd opnå samme resultater hverken i størrelse eller rækkevidde. Dette gælder såvel for programmets overordnede mål, nemlig udviklingen af et europæisk retsområde, der bygger på gensidig anerkendelse af retsafgørelser og gensidig tillid, som for dets specifikke mål. Støttemodtagerne er enige om, at adgang til retlig uddannelse på europæisk niveau er af afgørende betydning for oprettelsen af et europæisk retsområde og for en smidig og koordineret håndhævelse af EU-retten. De tiltag, der fremmes ved de retlige undervisnings specifikke mål, anses for at være bæredygtige, eftersom de fremmer erhvervelsen af juridisk viden og kompetencer via networking og tillidsopbygning mellem retsvæsenets personale fra forskellige medlemsstater.

De typer af aktiviteter, som finansieres af programmet og projektets resultater er effektive med hensyn til at forbedre kendskabet til EU-retten og dens politikker. Resultaterne af programmet for retlige anliggender anses for at være udtryk for en forbedring i forhold til tidligere programmer, både i henseende til at målrettet politikken mod og inddrage de rette interessentgrupper, mens vægtningen af programmets mål kunne være mere velafbalanceret i fremtiden. Der skal stadig gøres en indsats for at nå ud til alle målgrupper i alle medlemsstater, og kommunikationsaktiviteterne kunne styrkes.

Programmets karakter har gjort det muligt at sikre operationel fleksibilitet, der giver Kommissionen mulighed for at tilpasse de årlige arbejdsprogrammer til nye behov på retspolitikens områder. Programmet er overordnet set yderst relevant og tilpasset behovene hos udvalgte målgrupper, men en mere systematisk analyse af interessenternes behov bør overvejes. Det er navnlig i stand til at tilpasse sine prioriteter til nye behov på det retlige område for at tage hånd om de mest relevante spørgsmål. Dette er et resultat af de

overordnede specifikke mål for programmet, da det indarbejdede en række programmer fra den foregående programperiode. En sådan fleksibilitet med hensyn til politik og fastsættelse af dagsordenen er nøglen til programmets gode resultater. . Programmet indeholder et højt niveau af sammenhæng og komplementaritet med EU's øvrige retsforskrifter, programmer og foranstaltninger. En koordinering af informationsudveksling med andre EU-programmer og -projekter ville ligeledes fremme den indbyrdes sammenhæng.

Gennemførelsen af programmet for retlige anliggender har været tilfredsstillende for så vidt angår tilskud til foranstaltninger og driftstilskud, men den fremtidige planlægning af offentlige indkøb bør forbedres. Der er begrænset plads til anvendelse af alternative finansieringsinstrumenter såsom innovative finansielle instrumenter. Støttemodtagerne anser de nuværende instrumenter (tilskud til foranstaltninger, driftstilskud og offentlige indkøbsaktiviteter) for at være passende set i forhold til programmets behov. Der er imidlertid mulighed for at ensrette og forenkle visse indberetningskrav i forbindelse med ydelse af tilskud, og samtidig sikre den nødvendige kontrol med anvendelsen af de offentlige midler.

De programspecifikke indikatorer er egnede til at overvåge fremskridtene i retning af at opfylde programmets mål, men er undertiden er vanskelige at måle på grund af mangel på tilstrækkelige værktøjer (f.eks. en tilfredshedsundersøgelse).

Deltagernes kapacitet blev anset for en vigtig faktor, som kan indvirke på resultaterne af de støttede aktiviteter, da begrænset (administrativ, finansiell, organisatorisk) kapacitet kunne begrunde en begrænset deltagelse i programmets aktiviteter (navnlig i visse medlemsstater). Kapacitetsopbygning og teknisk bistand kan derfor være påkrævet.

Der er ikke nogen klar mulighed for yderligere forenkling med hensyn til forvaltning af programmet. Den nuværende direkte forvaltning er passende for et program af denne størrelse, mens alternative former (såsom fælles forvaltning) formentlig vil resultere i, at ressourcerne spredes for meget, hvorved programmets mulighed for at koncentrere ressourcerne til fælles prioriteter og nye spørgsmål vil blive reduceret. Ifølge støttemodtagerne kan en forenkling være ønskelig med hensyn til udarbejdelse og ydelse af de nødvendige administrative og finansielle kapacitetsoplysninger i forbindelse med indkaldelsen af forslag.

Der er desuden mulighed for at skræddersy deltagerportalen til behovene hos de forskellige typer organisationer, der almindeligvis deltager i programmet (f.eks. uddannelsesinstitutioner). I denne forbindelse blev tendensen til gradvis digitalisering betragtet som positiv, og man mente, at den bør videreføres.

- **Høringer af interesserede parter**

Den høringsstrategi, der støttede det forberedende arbejde til det nye program for retlige anliggender, omfattede en offentlig høring inden for rammerne af forslaget til flerårig finansiell ramme for perioden efter 2020 (FFR) for så vidt angår værdier og mobilitet, offentlige høringer inden for rammerne af midtvejsevalueringen af de nuværende støtteprogrammer, og flere ad hoc-høringer, der blev tilrettelagt af Kommissionen i form af rundbordssamtaler med interesserede parter, konferencer og seminarer om de emner, der er omfattet af konsekvensanalysen, som er i vid udstrækning baseret på resultaterne af disse høringer.

OFFENTLIG HØRING OM EU-FONDE PÅ OMRÅDET FOR VÆRDIER OG MOBILITET

Høringer har fundet sted på baggrund af evalueringer af EU's eksisterende finansielle programmer, der dækker flere politikområder. Der blev i den forbindelse især set på de nuværende resultater og fremtidige udfordringer. Formålet med den offentlige høring om EU-fonde på området værdier og mobilitet var at indsamle synspunkter fra alle interesserede parter om, hvordan vi får mest muligt ud af hver eneste euro i EU's budget. Den offentlige høring om EU-fonde på området værdier og mobilitet var åben fra den 10. januar 2018 til den 9. marts 2018 på 23 officielle EU-sprog.

Som svar på den offentlige onlinehøring om EU-fonde på området værdier og mobilitet modtog Kommissionen i alt 1 839 svar fra hele Europa. Ud af disse var 52 % fra respondenter med erfaring fra Erasmus+ og 43 % fra respondenter med erfaring fra programmet Et Kreativt Europa.

Der var mindst et svar fra hver medlemsstat. Det bopælsland med flest bidrag i alt var Tyskland (24,4 %) efterfulgt af Frankrig (8,7 %), Belgien (7,7 %) og Spanien (5,4 %).

Af de 1 839 bidrag, der blev modtaget via onlinespørgeskemaet, var 65,2 % (1 199) fra organisationer og 34,8 % (640) fra enkeltpersoner.

En lang række interesserede parter tilkendegav deres holdninger: af de 1 199 bidrag fra organisationer var 355 (19,3 %) fra NGO'er, platforme eller netværk, 270 (14,7 %) fra private virksomheder (hovedsagelig mikrovirksomheder og små virksomheder) og 127 (6,9 %) fra forskere og akademikere.

I den nedenfor sammenfattede analyse fokuseres der på respondenterne med erfaring fra følgende EU-programmer:

1. Programmet Europa for Borgerne og/eller
2. Programmet for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab og/eller
3. Programmet Et Kreativt Europa og/eller
4. Programmet for retlige anliggender.

Nedenfor er nogle af de vigtigste resultater nævnt:

- Ifølge respondenterne er "Fremme en europæisk identitet og fælles værdier" og "Fremme rettigheder og værdier" vigtige fælles politikudfordringer (blandt de første fire nævnte udfordringer), der skal tages hånd om i hvert af de fire programmer. "Støtte aktivt medborgerskab, demokratisk deltagelse i samfundet og retsstaten" og "Fremme social inklusion og retfærdighed" synes også at være vigtige udfordringer, som skal håndteres i de relevante programmer, men i mindre grad i programmet Et Kreativt Europa, for hvilket økonomiske udfordringer og kulturel mangfoldighed er mere vigtige.

- "Støtte innovation", "Fremme europæisk kulturel mangfoldighed og kulturarv" og "Fremme europæisk identitet og fælles værdier" betragtes af halvdelen eller flere af respondenterne med erfaring fra de fire berørte programmer som politikker, der enten fuldt ud eller ret godt tager hånd om de udfordringer, som de oplever. Desuden mener 52 % af de adspurgte med erfaring med programmet Et Kreativt Europa, at politikken "Støtte konkurrenceevnen i de af europæiske kulturelle og kreative sektorer" håndterer udfordringerne fuldt ud eller ret godt.
- Ca. 80 % af de adspurgte med erfaring med de fire ovennævnte EU-programmer var enige i, at disse programmer i vid udstrækning eller i rimelig høj grad tilfører merværdi i forhold til det, medlemsstaterne kan opnå på nationalt, regionalt og/eller lokalt plan.
- De vigtigste hindringer, som blev påpeget af de adspurgte, og som kunne forhindre de nuværende programmer/fonde i at nå deres mål, var meget ens, uanset det pågældende program: "Programmerne har for få midler til at imødekomme efterspørgslen", "Utilstrækkelig støtte til mindre interessenter" og "Manglende støtte til førstegangsansøgere" anses for at være de tre vigtigste hindringer.
- De adspurgte med erfaring inden for ét eller flere af de fire EU-programmer var enige i, at "anvendelse af mere forenklede ansøgningsformularer", "fremme strukturerede netværk og partnerskaber", "fremme finansiering til tværsektorielle aktioner" og "bedre koordinering mellem forskellige programmer/fonde" er de vigtigste skridt, der skal tages, for at forenkle og reducere de administrative byrder for støttemodtagerne.

• Konsekvensanalyse

Konsekvensanalysen blev udarbejdet for at analysere et muligt forslag til program for europæisk kultur, rettigheder og værdier – som ville have samlet programmet for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab 2014-2020, programmet Europa for Borgerne og programmet Et Kreativt Europa – og programmet for retlige anliggender. Kommissionen besluttede at oprette det selvstændige program Et Kreativt Europa og at oprette Fonden for Retfærdighed, Rettigheder og Værdier med to tilknyttede finansieringsprogrammer, nemlig programmet for retlige anliggender og programmet for rettigheder og værdier. Konsekvensanalysen er fortsat relevant som grundlag for disse initiativer.

Den 20. april 2018 udtalte Udvalget for Forskriftskontrol sig positivt om den ledsagende konsekvensanalyse. Udvalget anbefalede desuden yderligere forbedringer af rapporten, bl.a. at det var vigtigt at udnytte resultaterne af evalueringen og analysen fuldt ud, at udforme fremtidige prioriteter bedre og præcisere de forventede konsekvenser i ændringerne af gennemførelsesmekanismerne. Disse aspekter blev styrket i den endelige udgave af konsekvensanalysen. Konsekvensanalysen samlede erfaringerne fra programmet Et Kreativt Europa, programmet for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab, programmet "Europa for Borgerne" og programmet for retlige anliggender og indeholdt et forslag om en ny struktur. Analysen indeholder også en gennemgang af gennemførelsesmekanismer, der vil kunne fremme EU's værdier og kultur og samtidig sørge for at opnå målsætningerne om effektivitet, fleksibilitet, synergier og forenkling i overensstemmelse med den næste flerårige finansielle ramme. Resultaterne af midtvejsevalueringen er taget behørigt i betragtning. Alle de evaluerede programmer har vist, at de tilfører en klar merværdi. Med den nye opdeling i klynger vil det være muligt yderligere at udnytte potentialet i de nuværende programmer med henblik på at fremme EU's værdier og øge EU-merværdien.

Tre hovedscenarier blev analyseret:

- Status quo ved at bibeholde fire finansieringsprogrammer knyttet til underklyngen "værdier" i EU-budgettet, nemlig programmet for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab, programmet for retlige anliggender, programmet et kreativt Europa og programmet "Europa for borgerne".
- Som et alternativ til den nuværende situation og referencescenariet foreslås det i det andet scenarie at udvikle synergier mellem de eksisterende programmer og at kombinere dem til et fælles politisk overbygning for EU-værdier med to underliggende finansieringsprogrammer: programmet for europæisk kultur, værdier og rettigheder og programmet for retlige anliggender.
- I et tredje scenarie skulle der oprettes et enkelt finansieringsprogram, som i givet fald skulle omfatte alle de fire finansieringsprogrammer, som er anført ovenfor.

Basisscenariet: status quo med fire finansieringsprogrammer og en proportional budgetnedskæring på 15 %

Analysen af referencescenariet med eventuel nedskæring på 15 % af de disponible midler viser, at der vil være negative konsekvenser for gennemførelsen af politikken. Navnlig:

En 15 % reduktion i midlerne til programmet for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab ville medføre en årlig prioritering, dvs. koncentration af finansieringen inden for nogle politikområder ét år og fremme af andre politikområder det følgende år, hvilket er i modstrid med de voksende behov på området. Denne reduktion ville også betyde en forringelse af undersøgelser, dataindsamling, oplysningskampagner osv., som alle er nødvendige, hvis der ønskes en forsvarlig og evidensbaseret politik og lovgivning.

For **programmet "Europa for Borgerne"** ville en budgetnedskæring på 15 % reducere det hidtidige basisbudget til 157 mio. EUR, hvilket er utilstrækkeligt til at indfri Kommissionens løfte om at sætte borgerne i centrum for den europæiske proces. Det antal deltagere og den geografisk dækning, der er nødvendig for at opnå den ønskede virkning, ville ikke længere kunne nås. En stabil budgetbevilling (baseret på budgettet for 2017) ville skabe kontinuitet, men ville også fortsat have begrænset virkning.

En reduktion på 15 % i midlerne til **delprogrammet Media under Et Kreativt Europa** ville nødvendigvis føre til strømlining og koncentration om et begrænset antal tiltag. Reduceret finansiering ville have uforholdsmæssigt store konsekvenser for lande med en mindre produktion og/eller lande med et begrænset geografisk/sprogligt område. Der ville ske en reduktion i antallet af uddannelsesaktiviteter for fagfolk på det audiovisuelle område og antallet af EU-samproduktioner, som ellers har været bedre til at opnå grænseoverskridende succes. En begrænsning af netværket for biografoperatører ville have negativ indvirkning på EU-borgernes adgang til indhold fra andre EU-lande, navnlig i de central- og østeuropæiske lande.

En beskæring på 15 % af kulturdelprogrammet under **Et Kreativt Europa** ville ikke gøre det muligt at nå den kritiske masse, der er nødvendig for imødekomme behovet i de kulturelle og kreative sektorer. Dette ville især betyde mindre europæisk merværdi og dermed en reduceret effekt med hensyn kulturel mangfoldighed, færre muligheder for grænseoverskridende samarbejde, færre markedsmuligheder og færre karrieremuligheder for fagfolk i de kulturelle og kreative sektorer. De samfundsmæssige virkninger ville blive mindsket, og den internationale åbning af programmet ville muligvis skulle begrænses til niveauet før 2014. Deltagelsen af vigtige nabopartnerlande ville muligvis skulle opgives.

Den **finansielle garanti** for de kulturelle og kreative sektorer kunne blive bragt i fare, hvilket ville være til skade for de kulturelle og kreative sektorer, især for de østlige lande, hvor de

finansielle markeder er mindre udviklede, og hvor der derfor er færre muligheder for at få adgang til finansiering.

Opgivet alternativ i konsekvensanalysen: ét program

Af grunde, som vedrører retsgrundlaget, er det i det tredje scenarie foreslåede alternativ med et enkelt instrument/program blevet opgivet. De fleste af disse aktiviteter og politikker er baseret på artikler, der fastsætter en almindelig lovgivningsprocedure – med undtagelse af det nuværende "Europa for Borgerne"-program. På nuværende tidspunkt er det primære fokus for programmet "Europa for Borgerne" aktivt medborgerskab, og det er derfor baseret på artikel 352 TEUF (enstemmighed). Efter en analyse ville målsætningerne for de berørte aktiviteter kunne tilpasses strategien i et bredere program, hvis der foretages en vis grad af ændringer i deres fokus. I givet fald ville de være omfattet af artikel 167, stk. 1 og 2, i TEUF, som fastsætter bestemmelser om anvendelse af den almindelige lovgivningsprocedure. Af hensyn Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling med hensyn til området med frihed, sikkerhed og retfærdighed og Danmarks stilling, som er fastlagt i henholdsvis protokol 21 og 22, der er knyttet som bilag til traktaterne, kræver programmet for retlige anliggender imidlertid et separat retligt instrument, selv om det også er underlagt den almindelige lovgivningsprocedure.

Foreslået alternativ i konsekvensanalysen: En ramme for EU-værdier med to finansieringsprogrammer

Analysen viser, at der er plads til forbedring i forhold til den nuværende situation med fire finansieringsprogrammer. Derfor foreslås det som et alternativ til den nuværende situation og referencescenariet at udvikle synergier mellem de eksisterende programmer og budgetposter og at kombinere dem til et fælles politisk overbygning for EU-værdier med to underliggende finansieringsprogrammer: programmet for europæisk kultur, værdier og rettigheder og programmet for retlige anliggender.

Den nye struktur for den fremtidige finansiering tager som et alternativ til referencescenariet sigte på at:

- udvikle synergier mellem politikker og finde et fælles grundlag for tiltag under hensyntagen til deres særlige træk
- mindske overlapninger og fragmentering
- sikre fleksibilitet i tildelingen af midler og samtidig sørge for en vis grad af forudsigelighed i finansieringen af hvert enkelt politik
- fremme tværsektorielle og nyskabende tiltag
- sikre en kritisk masse af ressourcer til fremme af værdier under hensyntagen til hver enkelt politiks behov.

Det valgte alternativ

Kommissionen besluttede at oprette det selvstændige program Et Kreativt Europa og at oprette Fonden for Retfærdighed, Rettigheder og Værdier med to tilknyttede finansieringsprogrammer, nemlig programmet for retlige anliggender og programmet for rettigheder og værdier. Konsekvensanalysen er fortsat relevant som grundlag for disse initiativer. Denne beslutning er afspejlet i forslaget til den flerårige finansielle ramme efter 2020, som Kommissionen fremlagde den 2. maj 2018⁶.

• Forenkling

---

⁶ COM(2018) 321.

Forenklingsforanstaltninger, f.eks. faste beløb, faste satser og enhedsomkostninger, vil blive tilstræbt ved gennemførelsen af programmet for retlige anliggender.

Finansieringsreglernes kompleksitet og forskelligartethed i de nuværende programmer udgør en hindring for ansøgerne. Brugen af et enkelt kontaktpunkt for eksterne brugere med henblik på deltagelse i tilskudsforløbet (deltagerportalen), herunder et samlet tilskudstildelingssystem, er et vigtigt led i forenklingen af adgangen til programmet. Programmet for retlige anliggender vil fortsat blive forvaltet via Kommissionens It-system, der for nuværende er udviklet på grundlag af H2020.

• **Grundlæggende rettigheder**

Programmets mål er tæt knyttet til fremme af grundlæggende rettigheder og er i overensstemmelse med EU's charter om grundlæggende rettigheder. Programmet for retlige anliggender (og programmet for rettigheder og værdier) vil indgå i EU-budgettets Fond for Retfærdighed, Rettigheder og Værdier. Dennes formål er at støtte åbne, demokratiske og rummelige samfund, at styrke borgernes stilling ved at beskytte og fremme rettigheder og værdier og at videreudvikle et EU-område med retfærdighed.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Finansieringsrammen for gennemførelsen af programmet for perioden fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2027 fastsættes til [305 000 000 EUR] (i løbende priser).

5. ANDRE FORHOLD

• **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Kommissionen vil fortsat forvalte programmet direkte både for så vidt angår tilskud og offentlige indkøb.

En plan for gennemførelsen vil blive udarbejdet for at fastsætte de nærmere regler for driften af programmet.

Der vil blive udarbejdet en plan for overvågning og evaluering for at fastlægge, hvordan foranstaltninger skal gennemføres i praksis og under hvilken datastrategi. Programmet vil både blive overvåget løbende (f.eks. for at kunne reagere rettidigt på uforudsete begivenheder og ekstraordinære behov) og regelmæssigt (for at rapportere om vigtige begivenheder som f.eks. forslagsindkaldelser, projektrevisioner eller koordinerings- eller formidlingsarrangementer), og overvågningen vil i relevante tilfælde indgå som input i de vigtigste programindikatorer. Overvågningsrapporterne vil efterfølgende bidrage til:

- en midtvejsevaluering (senest fire år efter begyndelsen af programmets gennemførelse) kombineret med den endelige evaluering af de foregående programmer og
- en endelig evaluering (senest fire år efter programmeringsperiodens udløb).

Disse evalueringer vil blive foretaget i overensstemmelse med punkt 22 og 23 i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016⁷, hvor de tre institutioner bekræftede, at evalueringer af eksisterende lovgivning og politikker bør danne grundlag for konsekvensanalyser af muligheder for yderligere tiltag. Evalueringerne har til formål at

⁷ Interinstitutionel aftale af 13. april 2016 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om bedre lovgivning, EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

vurdere programmets konkrete virkninger baseret på programindikatorer/-mål og en detaljeret analyse af, i hvor høj grad programmet kan anses for relevant, effektivt og virkningsfuldt, og af om det giver tilstrækkelig merværdi for Unionen og er i overensstemmelse med andre EU-politikker. Der vil blive set på erfaringerne med henblik på at afdække eventuelle mangler/problemer eller et eventuelt potentiale til yderligere at forbedre foranstaltningerne eller deres resultater og sikre en maksimal udnyttelse/virkning.

Kommissionen vil aflægge rapport til Europa-Parlamentet, Rådet og alle andre relevante EU-institutioner via overvågnings- og evalueringsrapporter og en offentlig resultattavle over de vigtigste programindikatorer.

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

Formålet med den foreslåede fremgangsmåde er at kombinere den forenkling af finansieringsprocedurerne, som alle de implicerede parter har bedt om, med en mere resultatorienteret fremgangsmåde.

I forslaget opstilles programmets generelle og specifikke mål (artikel 3) og de typer af aktiviteter, der kan finansieres (bilag I). Ved hjælp af de generelle og specifikke mål fastlægges programmets rækkevidde (politikområder), idet de forskellige aktiviteter er rettet mod finansiering, finder anvendelse på alle berørte politikområder og giver en tværgående definition af mulige resultater. Samtidig viser de forskellige aktiviteter, hvor finansieringen kan skabe en reel merværdi i bestræbelserne på at nå de politiske mål.

Som led i gennemførelsen af denne forordning vil Kommissionen hvert år opstille en prioritering af finansieringen på de pågældende indsatsområder. Deltagelse er åben for alle retlige enheder, der lovligt er etableret i medlemsstaterne eller i et tredjeland, som deltager i programmet, og der er ingen yderligere begrænsninger for adgangen til programmet.

Denne struktur giver mulighed for forenkling og for i højere grad at tilpasse programmet til politiske behov og den politiske udvikling. Den indeholder desuden en stabil ramme for evaluering, da de specifikke mål er direkte forbundet med indikatorer, som vil være uændrede under hele programmets løbetid, og de vil blive overvåget og evalueret regelmæssigt. Af hensyn til fleksibiliteten og en bedre gennemførelse foreslås det ikke, at specifikke beløb øremærkes til bestemte specifikke mål indenfor rammerne af programmet.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING**om oprettelse af programmet for retlige anliggender**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 81, stk. 1, og artikel 82, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg⁸,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget⁹,

efter den almindelige lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union er det fastsat, at "Unionen bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal. Dette er medlemsstaternes fælles værdigrundlag i et samfund præget af pluralisme, ikkeforskelsbehandling, tolerance, retfærdighed, solidaritet og ligestilling mellem kvinder og mænd". I artikel 3 præciseres det yderligere, at "Unionens mål er at fremme freden, sine værdier og befolkningernes velfærd", og den skal bl.a. respektere "medlemsstaternes rige kulturelle og sproglige mangfoldighed og sikre, at den europæiske kulturarv beskyttes og udvikles". Disse værdier bekræftes og udmøntes i de rettigheder, friheder og principper, der er forankret i Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder ("chartret").
- (2) Disse rettigheder og værdier må fortsat fremmes og styrkes, udbredes blandt borgere og folk i Unionen og udgøre fundamentet for Europas samfund. En ny **fond for retfærdighed, rettigheder og værdier**, der omfatter programmet for **rettigheder og værdier** samt programmet for **retlige anliggender**, skal derfor oprettes indenfor rammerne af Unionens budget. I en tid, hvor de europæiske samfund konfronteres med ekstremisme, radikalisme og splid, er det vigtigere end nogensinde at fremme, styrke og forsvare retfærdighed, rettigheder og EU-værdier såsom menneskerettigheder, respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, lighed, retsstatsprincippet og menneskerettigheder. Dette vil have omfattende og direkte virkninger for det politiske, sociale, kulturelle og økonomiske liv i EU. Som en del af den nye fond vil rettigheds- og værdiprogrammet koble det rettigheds-, ligestillings- og unionsborgerskabsprogram, der blev oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1381/2013 af

---

⁸ EUT C af , s. .

⁹ EUT C af , s. .

17. december 2013¹⁰, sammen med programmet Europa for borgerne, der blev oprettet ved Rådets forordning (EU) nr. 390/2014¹¹. Programmet for retlige anliggender (herefter "programmet") vil fortsat støtte udviklingen af et integreret europæisk retsområde og grænseoverskridende samarbejde som en udløber af programmet for retlige anliggender 2014-2020, der blev indført ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1381/2013¹² (herefter "forgængerprogrammet").

- (3) Fonden for retfærdighed, Rettigheder og Værdier og de to underliggende finansieringsprogrammer vil først og fremmest være rettet mod personer og enheder, der bidrager til at gøre vore fælles værdier, rettigheder og mangfoldighed levende og vibrerende. Slutmålet er at pleje og støtte vores rettighedsbaserede, lige, inkluderende og demokratiske samfund. Dette indebærer et vibrerende civilt samfund, hvor borgernes demokratiske, civile og sociale deltagelse opmuntres, og den rige mangfoldighed i det europæiske samfund fremmes, idet den også støttes på vores fælles historie og minder. I EU-traktatens artikel 11 specificeres det yderligere, at institutionerne på passende måder skal give borgere og repræsentative sammenslutninger mulighed for at give udtryk for deres opfattelser angående alle Unionens arbejdsområder og for at diskutere dem offentligt.
- (4) I traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde bestemmes det, at der skal indføres et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor de grundlæggende rettigheder og medlemsstaternes forskellige retssystemer og retstraditioner respekteres. Unionen kan i dette øjemed vedtage foranstaltninger med henblik på at udvikle det retslige samarbejde i civil- og strafferetlige spørgsmål og fremme og støtte medlemsstaternes tiltag på det kriminalitetsforebyggende område. I den videre udvikling af et europæisk retsområde bør der sikres respekt for grundlæggende rettigheder og for fælles principper og værdier, såsom principperne om forbud mod forskelsbehandling, ligestilling mellem mænd og kvinder, effektiv adgang til domstolene for alle, retsstatsprincippet samt et velfungerende uafhængigt retssystem.
- (5) Finansieringen bør fortsat være et af de vigtige redskaber til en vellykket virkeliggørelse af de ambitiøse mål, der er opstillet i traktaterne. De bør bl.a. nås ved oprettelse af et fleksibelt og effektivt program for retlige anliggender, der bør gøre planlægningen og gennemførelsen af disse mål lettere.
- (6) Med henblik på gradvis at indføre et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed skal Unionen træffe foranstaltninger vedrørende samarbejde om civilretlige spørgsmål og retligt samarbejde i straffesager, der er støttet på princippet om gensidig anerkendelse af domme og retsafgørelser, der har udgjort hjørnestenen i det retlige samarbejde i Unionen siden Det Europæiske Råds møde i Tammerfors den 15. og 16. oktober 1999. Gensidig anerkendelse af retsafgørelser forudsætter en høj grad af gensidig tillid blandt medlemsstaterne. Foranstaltninger til indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning på flere områder er blevet truffet for at lette den gensidige anerkendelse og fremme gensidig tillid. Et velfungerende retsområde, hvor de problemer, der kan opstå i forbindelse med retssager på tværs af grænserne og

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1381/2013 af 17. december 2013 om programmet for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab for perioden 2014 til 2020 (EUT L 354 af 28.12.2013, s. 62).

¹¹ Rådets forordning (EU) nr. 390/2014 af 14. april 2014 om oprettelse af programmet "Europa for Borgerne" for perioden 2014-2020 (EUT L 115 af 17.4.2014, s. 3).

¹² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1381/2013 af 17. december 2013 om programmet for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab for perioden 2014 til 2020 (EUT L 354 af 28.12.2013, s. 62).

adgang til klage og domstolsprøvelse i grænseoverskridende anliggender, er udtrykket, er også afgørende for at sikre økonomisk vækst.

- (7) Overholdelsen af retsstatsprincippet er afgørende for en høj grad af gensidig tillid på området retlige og indre anliggender, navnlig hvad angår et effektivt civil- og strafferetligt samarbejde, som er baseret på gensidig anerkendelse. Retsstatsprincippet er en af de fælles værdier, der er forankret i artikel 2 i TEU, og princippet om effektiv retsbeskyttelse i artikel 19, stk. 1, i TEU og i artikel 47 i chartret om grundlæggende rettigheder er et konkret udtryk for retsstatsprincippet. At fremme retsstatsprincippet ved at støtte bestræbelserne på at forbedre de nationale retssystemers uafhængighed, kvalitet og effektivitet øger den gensidige tillid, der er absolut nødvendig for det civil- og strafferetlige samarbejde.
- (8) Det fremgår af artikel 81, stk. 2, litra h), og 82, stk. 1, litra c), i TEUF, at Unionen skal støtte uddannelse af dommere samt andet personale i retsvæsenet som et redskab til at forbedre det civil- og strafferetlige samarbejde, der er støttet på princippet om gensidig anerkendelse af domme og retsafgørelser. Uddannelse af retsvæsenets aktører er et vigtigt redskab til at udvikle en fælles forståelse af, hvordan retsstatsprincippet bedst opretholdes. En sådan uddannelse bidrager til at opbygge et europæisk retsområde ved at udvikle en fælles retskultur mellem retsvæsenets aktører i medlemsstaterne. Det er af afgørende vigtighed at sikre en korrekt og sammenhængende retsanvendelse i Unionen og gensidig tillid mellem retsvæsenets aktører i grænseoverskridende sager. De undervisningsaktiviteter, der støttes af midler, der hidrører fra programmet, bør baseres på en vurdering af de relevante undervisningsbehov, specifikke undervisningsmetoder bør anvendes, de bør inkludere grænseoverskridende begivenheder, hvor retsvæsenets aktører fra forskellige medlemsstater mødes, omfatte aktiv læring og netværkselementer og være bæredygtige.
- (9) Uddannelse af dommere og anklagere kan omfatte forskellige aktører, såsom de retlige, retslige og administrative myndigheder i medlemsstaterne, akademiske institutter, nationale organer med ansvar for juridisk uddannelse, uddannelsesorganisationer eller netværk på EU-plan eller netværk af retskoordinatorer for EU-ret. Organer og enheder, der forfølger et mål af almindelig europæisk interesse inden for uddannelse af retsvæsenets aktører - såsom Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere (EJTN), Det Europæiske Retsakademi (ERA), Det Europæiske Netværk af Domstolsadministrationer (ENCJ), Sæmmenslutningen af Statsråd og Forvaltningsdomstole i Den Europæiske Union (ACA-Europa), Netværket af Præsidenterne for Den Europæiske Unions Øverste Domstole (RPCSJUE) og Det Europæiske Institut for Offentlig Administration (EIPA) - bør fortsat spille en rolle ved at fremme uddannelsesprogrammer med en ægte europæisk dimension for dommere og anklagere og andet personale i retsvæsenet og kan derfor tildeles tilstrækkelig finansiel støtte i overensstemmelse med de procedurer og kriterier, der er fastsat i de årlige arbejdsprogrammer, der vedtages af Kommissionen i henhold til denne forordning.
- (10) Programmet bør støtte EJTN's årlige arbejdsprogram, som er en væsentlig aktør i forbindelse med undervisningen af retsvæsenets aktører. EJTN er i en særlig situation, for så vidt som det er det eneste netværk på EU-niveau, der forbinder de retlige uddannelsesorganer i medlemsstaterne. Det er i en unik position med hensyn til at tilrettelægge udvekslingsophold for nye og erfarne dommere og anklagere i alle medlemsstater og med hensyn til at koordinere arbejdet i de nationale retlige uddannelsesorganer med hensyn til tilrettelæggelsen af uddannelsesaktiviteter vedrørende EU-retten og fremme af god uddannelsespraksis. EJTN er også en udbyder

af undervisning af høj kvalitet leveret på en omkostningseffektiv måde på EU-plan. Netværket omfatter desuden kandidatlandenes retlige uddannelsesorganer, idet de har status som observatører.

- (11) Foranstaltninger, der er led i programmet, bør støtte en øget gensidig anerkendelse af retsafgørelser og domme, og den nødvendige indbyrdes tilnærmelse af lovgivningen, som vil lette samarbejdet mellem alle relevante myndigheder, herunder de finansielle efterretningsenheder, og den retlige beskyttelse af den enkeltes rettigheder på det civil- og handelsretlige område. Programmet bør også fremme retsplejeregler for grænseoverskridende sager og større konvergens på det civilretlige område, hvilket vil bidrage til at fjerne hindringerne for gode og effektivt fungerende retslige og udenretslige procedurer til fordel for alle parter i en tvist på det civilretlige område. Endelig, med henblik på at støtte den effektive gennemførelse og praktiske anvendelse af EU-lovgivningen om retligt samarbejde i civilretlige spørgsmål, bør programmet støtte det europæiske retlige netværk på det civil- og handelsretlige område, der blev oprettet ved Rådets afgørelse 2001/470/EF.
- (12) I henhold til artikel 3, stk. 3, i TEU, chartrets artikel 24 og De Forenede Nationers konvention af 1989 om barnets rettigheder bør programmet støtte beskyttelsen af børns rettigheder, og det bør ensrette varetagelsen af barnets rettigheder i forbindelse med gennemførelsen af alle dets aktiviteter.
- (13) Programmet for 2014-2020 har gjort det muligt at gennemføre uddannelsesaktiviteter vedrørende EU-retten, navnlig om chartrets rækkevidde og anvendelse, der er målrettet dommere og andre aktører i retsvæsenet. I sine konklusioner af 12. oktober 2017 vedrørende anvendelsen af chartret i 2016 fremhævede Rådet vigtigheden af at øge bevidstheden om anvendelsen af chartret, herunder blandt politiske beslutningstagere, retsvæsenets aktører og rettighedshaverne selv, på nationalt såvel som på EU-plan. For at kunne ensrette de grundlæggende rettigheder på en ensartet måde er det derfor nødvendigt at udstrække den økonomiske støtte til oplysningsaktiviteter rettet mod andre offentlige myndigheder end retsmyndigheder og retsvæsenets aktører.
- (14) Ifølge artikel 67 TEUF bør Unionen udgøre et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed med respekt for de grundlæggende rettigheder, og herved er adgangen til domstolene af stor betydning. For at lette en effektiv adgang til retsvæsenet og med henblik på at fremme den gensidige tillid, der er en forudsætning for, at området med frihed, sikkerhed og retfærdighed fungerer godt, er det nødvendigt også at yde finansiell støtte til aktiviteter, som udføres af andre myndigheder end retsmyndigheder og retsvæsenets aktører, samt af de af civilsamfundets organisationer, som bidrager til at nå disse mål.
- (15) Programmet bør også støtte, at hensynet til ligestilling mellem kvinder og mænd og målsætningerne om forbud mod forskelsbehandling integreres i alle programmets aktiviteter, jf. artikel 8 og 10 i TEUF.
- (16) De tiltag, der er omfattet af denne forordning, bør bidrage til at skabe et europæisk retsområde, øge samarbejdet, herunder netværkssamarbejdet, over landegrænserne og opnå en rigtig, ensartet og konsekvent anvendelse af gældende EU-ret. Finansieringen af aktiviteterne bør også bidrage til at skabe en fælles forståelse af Unionens værdier, retsstatsprincippet, bedre viden om EU-ret og -politikker med henblik på at udveksle knowhow og bedste praksis i forbindelse med alle berørte parter anvendelse af redskaberne til retligt samarbejde, samt til en spredning af interoperable digitale løsninger, der understøtter uhindret og effektivt grænseoverskridende samarbejde, og

bør sikre, at der opnås et solidt analytisk grundlag til støtte for udvikling, håndhævelse og korrekt gennemførelse af EU-retten og EU's politikker. Unionens inddragelse giver mulighed for, at disse tiltag kan udføres konsekvent overalt i Unionen, og sikrer stordriftsfordele. Unionen har endvidere bedre forudsætninger end medlemsstaterne for at tackle situationer over landegrænserne og for at skabe et europæisk forum for gensidig læring.

- (17) Kommissionen bør sikre overordnet sammenhæng og komplementaritet og synergivirkninger med arbejdet i EU-organer, -kontorer og -agenturer, som f.eks. EUROJUST, EU-LISA og den europæiske anklagemyndighed, og bør gøre status over andre nationale og internationale aktørers arbejde på områder, som er omfattet af programmet.
- (18) Det er nødvendigt at sikre europæisk merværdi af alle tiltag og aktiviteter, der gennemføres inden for rammeprogrammet, deres komplementaritet med medlemsstaternes aktiviteter og deres sammenhæng med EU's øvrige aktiviteter. Med henblik på at sikre en effektiv tildeling af midler fra Unionens almindelige budget, bør det tilstræbes at opnå sammenhæng, komplementaritet og synergivirkninger mellem finansieringsprogrammernes politikområder med tæt tilknytning til hinanden, især med hensyn til fonden for retlige anliggender, rettigheder og værdier, og dermed med programmet for rettigheder og værdier og mellem nærværende program og programmet for det indre marked, grænseforvaltning og sikkerhed, navnlig Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden ("AMIF") og Fonden for Intern Sikkerhed, programmet for strategisk infrastruktur, navnlig i det digitale Europa, Erasmus+ programmet, rammeprogrammet for forskning og innovation, instrumentet til førtiltrædelsesbistand, og i LIFE-forordningen¹³.
- (19) Ved denne forordning fastlægges der en finansieringsramme for programmet for retlige anliggender, som skal udgøre det primære referencebeløb, jf. [point 17 of the Interinstitutional Agreement of 2 December 2013 between the European Parliament, the Council and the Commission on budgetary discipline, on cooperation in budgetary matters and on sound financial management¹⁴], for Europa-Parlamentet og Rådet inden for rammerne af den årlige budgetprocedure.
- (20) Forordning (EU, Euratom) nr. [the new FR] ("finansforordningen") finder anvendelse på dette program. Der fastsættes regler for gennemførelsen af Unionens budget, herunder for tilskud, priser, offentlige indkøb, indirekte gennemførelse, finansielle instrumenter og budgetgarantier.
- (21) Finansieringsformerne og gennemførelsesmetoderne i henhold til denne forordning bør vælges ud fra den mulighed, som de giver for at nå de specifikke mål med foranstaltningerne og levere resultater, bl.a. under hensyn til kontrolomkostningerne, den administrative byrde og den forventede risiko for manglende overholdelse. Dette bør omfatte overvejelser om anvendelse af faste beløb, faste takster og enhedsomkostninger som omhandlet i finansforordningens artikel 125, stk. 1.
- (22) Unionens finansielle interesser bør beskyttes ved hjælp af forholdsmæssigt afpassede foranstaltninger, herunder ved forebyggelse, påvisning, korrektion og undersøgelse af uregelmæssigheder og svig, tilbagesøgning af tabte, uberettiget udbetalte eller

¹³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1293/2013 af 11. december 2013 om oprettelse af et program for miljø- og klimaindsatsen (Life) og om ophævelse af forordning (EF) nr. 614/2007 (EUT L 354 af 28.12.2013).

¹⁴ [EUT C 373 af 20.12.2013, s. 1. http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.1.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC]

ukorrekt anvendte midler og efter omstændighederne ved anvendelse af administrative sanktioner, jf. finansforordningen, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013¹⁵, Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2988/95¹⁶, Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96¹⁷ og Rådets forordning (EU) 2017/1939¹⁸. Navnlig kan Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), jf. forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 og forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96, foretage undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet for at fastslå, om der foreligger svig, korruption eller andre ulovlige forhold, der skader EU's finansielle interesser. Ifølge forordning (EU) 2017/1939 kan Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO) efterforske og retsforfølge svig og andre strafbare handlinger til skade for Unionens finansielle interesser som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371¹⁹. Det fremgår af finansforordningen, at personer eller enheder, som modtager EU-midler, skal samarbejde fuldt ud om at beskytte Unionens finansielle interesser, give Kommissionen, OLAF, EPPO og Den Europæiske Revisionsret de fornødne rettigheder og den fornødne adgang og sikre, at tredjeparter, der er involveret i gennemførelsen af EU-midler, giver tilsvarende rettigheder.

- (23) Tredjelande, der indgår i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), kan deltage i Unionens programmer inden for rammerne af det samarbejde, der er etableret ved EØS-aftalen, hvori det bestemmes, at programmerne kan gennemføres ved beslutning, der træffes i henhold til denne aftale. Tredjelande kan også deltage med hjemmel i andre retsforskrifter. Der bør indsættes en særlig bestemmelse i denne forordning for at tildele de fornødne rettigheder og den fornødne adgang til den ansvarlige anvisningsberettigede, Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og Den Europæiske Revisionsret, således at de i fuld udstrækning kan udøve deres respektive beføjelser.

Horisontale finansielle bestemmelser, der vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet med hjemmel i artikel 322 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, finder anvendelse på denne forordning. Disse regler er fastlagt i finansforordningen, og de regulerer navnlig proceduren for opstillingen og gennemførelsen af budgettet ved hjælp af tilskud, offentlige indkøb, priser, indirekte gennemførelse, og sikrer kontrol med de finansielle aktørers ansvar. Regler, der vedtages med hjemmel i artikel 322 i TEUF, vedrører også beskyttelsen af Unionens budget i tilfælde af generaliserede mangler i medlemsstaterne for så vidt angår retsstatsprincippet, idet overholdelsen heraf er en væsentlig forudsætning for sund økonomisk forvaltning og effektiv EU-finansiering.

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 af 11. september 2013 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 og Rådets forordning (Euratom) nr. 1074/1999 (EUT L 248 af 18.9.2013, s. 1).

¹⁶ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser (EFT L 312 af 23.12.1995, s. 1).

¹⁷ Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder (EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2).

¹⁸ Rådets forordning (EU) 2017/1939 af 12. oktober 2017 om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af en europæisk anklagemyndighed (EPPO) (EUT L 283 af 31.10.2017, s. 1).

¹⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371 af 5. juli 2017 om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod Den Europæiske Unions finansielle interesser (EUT L 198 af 28.7.2017, s. 29).

- (25) I henhold til [Det fremgår af artikel 94 i Rådets afgørelse 2013/755/EU²⁰, at personer og enheder, som er etableret i oversøiske lande og territorier (OLT'er), kan modtage finansiering under overholdelse af de regler og mål, der gælder for programmet, og eventuelle ordninger, som finder anvendelse på den medlemsstat, som det pågældende oversøiske land eller territorium hører under.
- (26) For at understrege betydningen af at tage hånd om klimaændringer i overensstemmelse med Unionens forpligtelser til at gennemføre Parisaftalen og for at nå FN's mål for bæredygtig udvikling vil programmet bidrage til at integrere klimainsatsen og til opnåelsen af det overordnede mål, nemlig at 25 % af udgifterne i EU-budgettet skal gå til finansiering af støtte til klimamål. Relevante foranstaltninger vil blive identificeret under forberedelserne og gennemførelsen af programmet og revurderet som led i midtvejsevalueringen.
- (27) Som anført i punkt 22 og 23 i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning af 13. april 2016 er der behov for at evaluere dette program på grundlag af oplysninger, der er tilvejebragt via specifikke overvågningskrav, samtidig med at overregulering og administrative byrder undgås, navnlig for medlemsstaterne. Disse krav kan eventuelt omfatte målbare indikatorer, hvormed der kan samles dokumentation om programmets praktiske virkninger.
- (28) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde med hensyn til indikatorer som nævnt i artikel 12, i artikel 14 og i bilag II. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.
- (29) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011²¹.
- (30) I medfør af artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne forordning, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark.
- (31) [I medfør af artikel 3 og artikel 4a, stk. 1, i protokol nr. 21 om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, har Irland (ved skrivelse af ...) meddelt, at det ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af denne forordning.]
ELLER

²⁰ Rådets afgørelse 2013/755/EU af 25. november 2013 om de oversøiske landes og territoriers associering med Den Europæiske Union ("associeringsafgørelsen") (EUT L 344 af 19.12.2013, s. 1).

²¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

I medfør af artikel 1 og 2 og artikel 4a, stk. 1, i protokol nr. 21 om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, og med forbehold af artikel 4 i samme protokol, deltager Irland ikke i vedtagelsen af denne forordning, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Irland.

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

KAPITEL I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1 *Genstand*

Ved denne forordning oprettes programmet for retlige anliggender ("programmet").

Der fastsættes mål for programmet, et budget for perioden 2021-2027, former for EU-finansiering samt regler for ydelsen heraf.

Artikel 2 *Definition*

I denne forordning forstås ved:

1. "Dommere og anklagere og andet personale i retsvæsenet": dommere, anklagere og personale ved domstolene såvel som andre af retsvæsenets aktører, såsom advokater, notarer, fogeder eller retshåndhævende embedsmænd, kuratorer, tolke og oversættere, sagkyndige, fængselspersonale og tilsynsværger.

Artikel 3 *Programmets mål*

1. Programmet har som overordnet mål at bidrage til yderligere udvikling af et europæisk retsområde, der bygger på retsstatsprincippet, gensidig anerkendelse af retsafgørelser og gensidig tillid.
2. Programmet har følgende specifikke mål, som nærmere beskrevet i bilag I:
  - (a) at fremme og støtte det retlige samarbejde i civil- og strafferetlige spørgsmål og fremme retsstatsprincippet, herunder ved at støtte bestræbelserne på at forbedre de nationale retssystemers effektivitet og retshåndhævelse
  - (b) at støtte og fremme uddannelse af retsvæsenets aktører med henblik på at fremme en fælles retslig og juridisk kultur samt retsstatsprincippet,
  - (c) at lette en effektiv adgang til retsvæsenet for alle og til effektive retsmidler, herunder via elektroniske midler, ved at fremme effektive civil- og strafferetlige procedurer og ved at fremme og støtte såvel forurettedes rettigheder som mistænkte og tiltalte processuelle rettigheder i straffesager.

Artikel 4 *Budget*

1. Finansieringsrammen for gennemførelsen af programmet for perioden 2021-2027 er på 305 000 000 EUR i løbende priser.

2. Det i stk. 1 nævnte beløb kan anvendes til teknisk og administrativ bistand i forbindelse med programmets gennemførelse, eksempelvis forberedelses-, overvågnings-, kontrol-, revisions- og evalueringsaktiviteter, herunder interne IT-systemer.
3. For så vidt andet ikke er fastsat i finansforordningen, kan udgifter til foranstaltninger vedrørende projekter, som er omfattet af det første arbejdsprogram, være støtteberettigede fra og med den 1. januar 2021.
4. Midler, der er tildelt medlemsstaterne ved delt forvaltning, kan på disses anmodning overføres til programmet. Kommissionen forvalter disse midler direkte i overensstemmelse med finansforordningens artikel 62, stk. 1, litra a), eller indirekte i overensstemmelse med dennes artikel 62, stk. 1, litra c). De omhandlede midler anvendes om muligt til fordel for den pågældende medlemsstat.

Artikel 5

Tredjelande, der er associeret til programmet

Følgende tredjelande kan tage del i programmet:

- (a) medlemmer af Den Europæiske Frihandelssammenslutning (EFTA-medlemmer), som er medlem af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), jf. betingelserne i EØS-aftalen
- (b) tiltrædende lande, kandidatlande og potentielle kandidatlande i overensstemmelse med de generelle principper og betingelser for disse landes deltagelse i EU-programmer, som er fastsat i de respektive rammeaftaler og Associeringsrådets afgørelser eller lignende aftaler, og i overensstemmelse med de specifikke betingelser i aftaler mellem Unionen og disse lande
- (c) lande omfattet af den europæiske naboskabspolitik i overensstemmelse med de generelle principper og betingelser for disse landes deltagelse i EU-programmer, som er fastsat i de respektive rammeaftaler og Associeringsrådets afgørelser eller lignende aftaler, og i overensstemmelse med de specifikke betingelser i aftaler mellem EU og disse lande
- (d) andre tredjelande i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i den konkrete aftale om tredjelandets deltagelse i Unionens programmer, forudsat at der i aftalen
  - sikres en rimelig balance for så vidt angår bidrag og fordele for det tredjeland, som deltager i Unionens programmer,
  - fastsættes betingelser for deltagelse i programmerne, herunder beregningen af finansielle bidrag til de enkelte programmer og deres administrative omkostninger. Disse bidrag udgør formålsbestemte indtægter i henhold til den nye finansforordningens artikel [21, stk. 5],
  - ikke indrømmes et tredjeland beslutningskompetence over programmet,
  - garanteres Unionen ret til at sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning og beskytte sine finansielle interesser.

Artikel 6
Gennemførelse og former for EU-finansiering

1. Programmet gennemføres ved direkte forvaltning i overensstemmelse med finansforordningen eller ved indirekte forvaltning med de i finansforordningens artikel 61, stk. 1, litra c), omhandlede organer.
2. Der kan ydes finansiering inden for rammerne af programmet i enhver af de former, der er fastsat i finansforordningen.
3. [Bidrag til en gensidig forsikring kan dække den risiko, der er forbundet med tilbagesøgning af midler, der skyldes af modtagere, og den betragtes som en tilstrækkelig garanti i henhold til finansforordningen. Bestemmelserne i artikel [X] i forordning XXX [efterfølger til forordningen om garantifonden] finder anvendelse].

Artikel 7
Mulige tiltag

Tiltag, der bidrager til opfyldelsen af et specifikt mål som omhandlet i artikel 3, kan modtage støtte efter denne forordning. Der kan navnlig ydes støtte til aktiviteter, der er opregnet i bilag I.

KAPITEL II
TILSKUD

Artikel 8
Tilskud

1. Tilskud inden for rammerne af programmet tildeles og forvaltes i overensstemmelse med finansforordningens afsnit VIII.

Artikel 9
Sammenlagt [, supplerende] og kombineret finansiering

1. En foranstaltning, som der er ydet støtte til inden for rammerne af programmet, kan også opnå støtte fra andre EU-programmer, herunder midler under delt forvaltning, forudsat at støtten ikke ydes for at dække de samme omkostninger. [Den samlede finansiering kan ikke overstige de samlede støtteberettigede omkostninger til foranstaltningen og støtten fra forskellige EU-programmer kan blive beregnet på et pro-rata grundlag].
2. Hvis det program og de fonde under delt forvaltning, der er nævnt i artikel 1 i forordning (EU) XX [CPR], til sammen yder finansiell støtte til en enkelt foranstaltning, gennemføres foranstaltningen i overensstemmelse med reglerne i denne forordning, herunder reglerne om tilbagesøgning af uretmæssigt udbetalte beløb.
3. Foranstaltninger, der er støtteberettigede inden for rammerne af programmet, og som opfylder de betingelser, der er fastsat i andet afsnit, kan udvælges med henblik på finansiering af fondene under delt forvaltning. I givet fald finder medfinansieringssatserne og reglerne om støtteberettigelse i denne forordning anvendelse.

De foranstaltninger, der er nævnt i første afsnit, skal opfylde følgende kumulative betingelser:

- (a) de er blevet vurderet i forbindelse med en indkaldelse af forslag inden for rammerne af programmet
- (b) de opfylder minimumskravene til kvalitet i den pågældende indkaldelse af forslag.
- (c) de kan ikke finansieres inden for rammerne af den pågældende indkaldelse af forslag på grund af budgetmæssige begrænsninger.

Foranstaltningerne gennemføres af den i artikel [65] i forordning (EU) nr. XX [CPR] nævnte forvaltningsmyndighed i overensstemmelse med reglerne i denne forordning og de fondsspecifikke forordninger, herunder reglerne om finansielle korrektioner.

Artikel 10 *Støtteberettigede enheder*

1. Kriterierne for støtteberettigelse i stk. 2 og 3 finder anvendelse i tillæg til kriterierne i finansforordningens artikel 197.
2. Følgende enheder er støtteberettigede:
  - (a) retlige enheder, der er etableret i et af de følgende lande:
    - en medlemsstat eller et oversøisk land eller territorium, som hører under denne,
    - tredjelande, der er associeret til programmet,
  - (b) en i medfør af EU-retten oprettet retlig enhed eller en international organisation.
3. Der kan ydes driftstilskud uden indkaldelse af forslag til Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere til at dække udgifter, der er forbundet med dets permanente arbejdsprogram.

KAPITEL III **PROGRAMMERING, OVERVÅGNING, EVALUERING OG KONTROL**

Artikel 11 *Arbejdsprogram*

1. Programmet gennemføres ved hjælp af de i finansforordningens artikel 110 omhandlede arbejdsprogrammer.
2. Arbejdsprogrammet vedtages af Kommissionen ved en gennemførelsesretsakt. Denne gennemførelsesretsakt vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 17.

Artikel 12 *Overvågning og rapportering*

1. Indikatorer til brug for rapportering om de fremskridt, der gøres inden for rammerne af programmet med hensyn til opfyldelsen af de specifikke målsætninger, jf. artikel 3, findes i bilag II.
2. For at sikre en effektiv vurdering af de fremskridt, der gøres med hensyn til at opfylde programmets mål tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 14 med henblik på at udarbejde bestemmelser for en overvågnings- og evalueringsramme, herunder ved hjælp af

ændringer af bilag II med henblik på om nødvendigt at revidere og supplere indikatorerne.

3. Performancerapporteringssystemet skal sikre, at data til overvågning af programmets gennemførelse og resultater indsamles effektivt og rettidigt. Til dette formål pålægges modtagere af EU-midler og medlemsstaterne rimelige rapporteringskrav.

Artikel 13

Evaluerings

1. Evaluerings gennemføres så betids, at resultaterne kan indgå i beslutningsprocessen.
2. Midtvejsevalueringen af programmet foretages, når der foreligger tilstrækkelige oplysninger om programmets gennemførelse, dog senest fire år efter påbegyndelsen af programmets gennemførelse.
3. Ved afslutningen af programmets gennemførelse og senest fire år efter afslutningen af den i artikel 1 nævnte periode foretager Kommissionen en endelig evaluering af programmet.
4. Kommissionen meddeler Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget resultaterne af evalueringerne og sine bemærkninger hertil.

Artikel 14

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastsatte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 12, tillægges Kommissionen indtil den 31. december 2027.
3. Den i artikel 12 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen sagkyndige, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.
5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 12 træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 15
Beskyttelse af EU's finansielle interesser

Hvis et tredjeland deltager i programmet i kraft af en beslutning, der træffes i henhold til en international overenskomst, eller med hjemmel i andre retsforskrifter, skal tredjelandet give den ansvarlige anvisningsberettigede, Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og Den Europæiske Revisionsret de nødvendige rettigheder og adgang til i fuld udstrækning at udøve deres respektive beføjelser. Hvad angår OLAF, omfatter sådanne rettigheder retten til at foretage undersøgelser, herunder kontrol på stedet og inspektioner, som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF).

KAPITEL IV
OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE
BESTEMMELSER

Artikel 16
Information, kommunikation og offentliggørelse

1. Modtagere af EU-midler anerkender EU-midlernes oprindelse og sikrer synligheden af disse (navnlig ved fremstød for foranstaltningerne og disses resultater) ved hjælp af sammenhængende, virkningsfulde og målrettede oplysninger, som er afpasset forholdsmæssigt efter forskellige modtagergrupper, herunder medierne og offentligheden.
2. Kommissionen gennemfører informations- og kommunikationstiltag vedrørende programmet, dets foranstaltninger og resultater. De finansielle midler, der er afsat til programmet, skal også bidrage til den interne kommunikation om Unionens politiske prioriteter, for så vidt som de vedrører målene i artikel 3.

Artikel 17
Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

Artikel 18
Ophævelse

Forordning (EU) nr. 1382/2013 ophæves med virkning fra den 1. januar 2021.

Artikel 19
Overgangsbestemmelser

1. Denne forordning påvirker ikke videreførelsen eller ændringer af foranstaltninger, der er truffet inden for rammerne af forordning (EU) nr. 1382/2013, som fortsat finder anvendelse på de pågældende foranstaltninger, indtil de afsluttes.

2. Den finansielle bevilling kan også dække de tekniske og administrative bistandsudgifter, der er nødvendige for at sikre overgangen mellem programmet og de foranstaltninger, der er truffet inden for rammerne af forgængeren, dvs. forordning (EU) nr. 1382/2013.
3. Om nødvendigt kan der opføres bevillinger på budgettet ud over 2027 til dækning af udgifter som nævnt i artikel 4, stk. 2, til varetagelse af foranstaltninger, som ikke er afsluttet senest den 31. december 2027.

Artikel 20
Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

FINANSIERINGSOVERSIGT

1. FORSLAGETS/INITIATIVETS RAMME

- 1,1. Forslagets/initiativets betegnelse
- 1,2. Berørt(e) politikområde(r) (programklynge)
- 1,3. Forslagets/initiativets art
- 1,4. Forslagets/initiativets begrundelse
- 1,6. Varighed og finansielle virkninger
- 1,7. Påtænkt(e) forvaltningsmetode(r)

2. FORVALTNINGSFORANSTALTNINGER

- 2,1. Bestemmelser om kontrol og rapportering
- 2,2. Forvaltnings- og kontrolsystem
- 2,3. Foranstaltninger til forebyggelse af svig og uregelmæssigheder

3. FORSLAGETS/INITIATIVETS ANSLÅEDE FINANSIELLE VIRKNINGER

- 3,1. Berørt(e) udgiftspost(er) på budgettet og udgiftsområde(r) i den flerårige finansielle ramme
- 3,2. Anslåede virkninger for udgifterne
  - 3.2.1. *Sammenfatning af de anslåede virkninger for udgifterne*
  - 3.2.3. *Anslåede virkninger for administrationsbevillingerne*
  - 3.2.5. *Tredjemands bidrag til finansieringen*
- 3,3. Anslåede virkninger for indtægterne

FINANSIERINGSOVERSIGT

1. FORSLAGETS/INITIATIVETS RAMME

1.1. Forslagets/initiativets betegnelse

Programmet for retlige anliggender

1.2. Berørt(e) politikområde(r) inden for ABM/ABB-strukturen²²

II. Samhørighed og værdier 7. Investering i mennesker, social samhørighed og værdier Retfærdighed, rettigheder og værdier ...

1.3. Forslagets/initiativets art

☐ en ny foranstaltning

☐ en ny foranstaltning som opfølgning på et pilotprojekt/en forberedende foranstaltning²³

☒ en forlængelse af en eksisterende foranstaltning

☐ en sammenlægning eller en omlægning af en eller flere foranstaltninger til en anden/en ny foranstaltning

1.4. Forslagets/initiativets begrundelse

1.4.1. *Behov, der skal opfyldes på kort eller lang sigt, herunder en detaljeret tidsplan for iværksættelsen af initiativet*

Selv om lovgivningen er et centralt middel til at gennemføre Unionens mål inden for retlige anliggender, er der et behov for at supplere med andre midler. I den forbindelse spiller finansiering en vigtig rolle. Særligt bør finansiering gøre lovgivningen mere effektiv ved at øge borgernes, fagfolks og de interesserede parter videns, bevidsthed og kapacitet gennem støtte til

- information til og bevidstgørelse af offentligheden, herunder støtte til nationale og europæiske kampagner til at informere borgerne om deres rettigheder i henhold til EU-retten og deres håndhævelse i praksis

- uddannelse og kapacitetsopbygning for de juridiske erhverv (såsom dommere og anklagere) og andre praktiserende jurister for at give dem redskaberne til effektivt at gøre brug af EU-rettigheder og EU-politik i praksis.

Finansiering har også en central rolle at spille med hensyn til at fremme samarbejde på tværs af landegrænserne og skabe gensidig tillid ved

- styrkelse af netværker, dvs. organisationer, der er aktive i hele Unionen – som kan medvirke ved udformningen af nye initiativer på dette område og sikre en ensartet implementering overalt i Europa

- grænseoverskridende samarbejde på retshåndhævelsesområdet, f.eks. etablering af varslingsystemer for forsvundne børn, koordinering af operationelt og grænseoverskridende samarbejde om narkotikabekæmpelse.

²² ABM: Activity Based Management (aktivitetsbaseret ledelse), ABB: Activity Based Budgeting (aktivitetsbaseret budgetlægning).

²³ Jf. finansforordningens artikel 58, stk. 2, litra a) hhv. b).

Endvidere bør der ydes finansiering til støtte af

- forskning, analyse og andre støtteaktiviteter, så lovgiveren kan få klare og detaljerede oplysninger om problemerne og situationen i marken. Resultaterne af disse aktiviteter skal indgå i udviklingen og gennemførelsen af EU-politik og sikre, at politikken er videnskabelig, målrettet og velstruktureret.

Alle disse aktiviteter vil blive gennemført i løbet af perioden 2021-2027. Det er vanskeligt at fastsætte en præcis gennemførelse på dette stadium i betragtning af de nye politiske udfordringer, som vi står over for, og vi skal reagere på.

1.4.2. Merværdien ved en indsats fra EU's side (f.eks. koordineringsfordele, retssikkerhed, større effektivitet eller komplementaritet). Ved "merværdien ved en indsats fra EU's side" forstås her merværdien af EU's intervention i forhold til den værdi, som medlemsstaterne ville have skabt enkeltvis.

Begrundelse for handling på EU-plan (forudgående)

Finansiering inden for rammerne af programmet for retlige anliggender bør være koncentreret om aktiviteter, hvor Unionens involvering kan give en merværdi i forhold til medlemsstaternes indsats alene. De aktiviteter, der er omfattet af denne forordning, bidrager til den effektive anvendelse af gældende EU-ret ved at udvikle gensidig tillid mellem medlemsstaterne, øge samarbejdet og netværket over landegrænserne og opnå en rigtig, ensartet og konsekvent anvendelse af EU-retten overalt i Unionen. Kun handling på EU-plan kan sikre koordinerede aktiviteter, der kan nå alle EU-medlemsstaterne. Den Europæiske Union har bedre forudsætninger end medlemsstaterne for at takle situationer over landegrænserne og skabe et EU-forum for gensidig læring. Uden EU-støtte ville de interesserede parter være tilbøjelige til at takle lignende problemer på en fragmenteret og ukoordineret måde.

Forventet merværdi på EU-plan (ex post):

Samarbejde, herunder netværkssamarbejde, mellem de interesserede parter vil føre til udbredelse af den bedste praksis, særligt innovative og integrerede tilgange i forskellige medlemsstater. Deltagerne i disse aktiviteter vil da virke som formidlere i hver deres professionelle aktiviteter og sikre en videre udbredelse af den bedste praksis i deres medlemsstater.

En solid, analytisk basis for at støtte og udvikle politikken vil blive støttet. Involvering af Den Europæiske Union giver mulighed for, at disse aktiviteter kan udføres konsekvent overalt i Unionen, og sikrer stordriftsfordele. Finansiering på nationalt plan ville ikke give de samme resultater, men kun have en fragmenteret og begrænset tilgang, der ikke dækker behovene i Den Europæiske Union som helhed.

1.4.3. Erfaringer fra lignende foranstaltninger

Den midtvejsevaluering, der er udført for de nuværende programmer på det retlige område har bekræftet programmets samlede effektivitet og rigtigheden af dens mål, men nogle forhold bør forbedres, navnlig en udvidelse af antallet af potentielle modtagere af foranstaltninger inden for rammerne af programmet, revision af overvågningsindikatorerne, styrkelse af synergier med andre relevante EU-finansieringsprogrammer og initiativer.

1.4.4. Sammenhæng med andre relevante instrumenter og eventuel synergivirkning

Programmet vil tilstræbe synergivirkninger, sammenhæng og komplementaritet med andre EU-retsforordninger, bl.a. med programmerne i relation til migration, grænseforvaltning og sikkerhed, forbrugere, beskæftigelses-, social- og uddannelsesområdet, ekstern udvikling og

eksternt samarbejde. Det vil undgås, at der sker overlapning med aktiviteter i de andre programmer, og ressourcerne kan deles mellem programmet for retlige anliggender og programmet for rettigheder og værdier med henblik på at nå fælles mål.

1.5. Varighed og finansielle virkninger

X Begrænset varighed

x gældende fra 1.1.2021 til 31-12-2027.

x Finansielle virkninger fra 2021 til 2027 for forpligtelsesbevillinger og fra 2021 til 2027 og længere frem for betalingsbevillinger.

☐ Ubegrænset varighed

Iværksættelse med en indkøringsperiode fra [...] til [...]

derefter gennemførelse i fuldt omfang.

1.6. Påtænkt(e) forvaltningsmetode(r)²⁴

X Direkte forvaltning ved Kommissionen

X i dens tjenestegrene, herunder ved dens personale i EU's delegationer

☐ ved gennemførelsesorganer

☐ **Delt forvaltning** i samarbejde med medlemsstaterne

☐ **Indirekte forvaltning** ved at overlade budgetgennemførelsesopgaver til:

☐ tredjelande eller organer, som tredjelande har udpeget

☐ internationale organisationer og deres organer (angives nærmere)

☐ Den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske Investeringsfond

☐ de organer, der er omhandlet i finansforordningens artikel 70 og 71

☐ offentligretlige organer

☐ privatretlige organer, der har fået overdraget samfundsopgaver, forudsat at de stiller tilstrækkelige finansielle garantier

☐ privatretlige organer, undergivet lovgivningen i en medlemsstat, som har fået overdraget gennemførelsen af et offentlig-privat partnerskab, og som stiller tilstrækkelige finansielle garantier

☐ personer, der har fået overdraget gennemførelsen af specifikke aktioner i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i henhold til afsnit V i traktaten om Den Europæiske Union, og som er udpeget i den relevante basisretsakt

²⁴

Forklaringer vedrørende forvaltningsmetoder og henvisninger til finansforordningen findes på webstedet BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. FORVALTNINGSFORANSTALTNINGER

2.1. Bestemmelser om kontrol og rapportering

Angiv hyppighed og betingelser.

Forslaget indeholder kontrol- og evalueringsforpligtelser. Opfyldelsen af de specifikke mål vil blive overvåget på grundlag af indikatorerne i dette forslag, årligt.

Endvidere vil Kommissionen senest medio 2025 fremlægge en midtvejsrapport til evaluering af, om programmets mål er blevet nået, af effektiviteten af brugen af ressourcer og af programmets EU-merværdi. Efter programmets afslutning vil der blive fremlagt en efterfølgende evaluering af konsekvenserne på længere sigt og af, om programmets virkninger kan opretholdes.

2.2. Forvaltnings- og kontrolsystem

2.2.1. Begrundelse for den/de påtænkte forvaltningsmetode(r), finansieringsmekanisme(r), betalingsvilkår og kontrolstrategi

Ved direkte forvaltning støtter Kommissionen andre tiltag, der bidrager til de Unionens fælles politiske mål. Programmet for retlige anliggender vil blive forvaltet direkte af Kommissionen, da dette giver mulighed for bedre at tilpasse programmerne til politikken behov og for at få mere fleksibilitet til at justere prioriteterne, såfremt der opstår et behov herfor. Kommissionens direkte forvaltning vil desuden give mulighed for at etablere direkte kontakter med støttemodtagere/kontrahenter, der er direkte involveret i aktiviteter, der tjener EU's politikker.

I den foreløbige evaluering af programmet for retlige anliggender 2014-2020 konkluderedes det, at selv om der ganske rigtigt er muligheder for forenkling inden for rammerne af programmet for retlige anliggender, er anvendelsesområdet begrænset inden for den nuværende forvaltningsramme. En bredere anvendelse af it-redskaber til forvaltning af støtte og bredere indførelse af enhedspriser i forbindelse med programforvaltningen vil imidlertid give anledning til forenklinger.

2.2.2. Oplysninger om de udpegede risici og det/de interne kontrolsystem(er), der etableres for at afbøde dem

De væsentligste risici i forbindelse med GD JUST-finansieringsaktiviteter går i to retninger:

— risikoen for ikke at finansiere det bedste projekt med henblik på at løse det konstaterede problem

- risikoen for uregelmæssigheder og ulovligheder i forbindelse med de omkostninger, der anmeldes og godtgøres.

For så vidt angår risikoen for uregelmæssigheder og ulovligheder har det på grundlag af de vigtigste årsager til og typer af hyppigst konstaterede fejl i efterfølgende revisioner vist sig, at de vigtigste uregelmæssigheder skyldes modtagernes mangelfulde finansielle forvaltning, der hovedsagelig bunder i en manglende forståelse af reglerne som følge af deres kompleksitet, navnlig for så vidt angår de støtteberettigede omkostninger.

Risiciene kan derfor hovedsageligt tilbageføres til

— sikring af kvaliteten af de valgte projekter og deres efterfølgende tekniske gennemførelse,

- risiko for ineffektiv eller uøkonomisk anvendelse af tildelte midler, både med hensyn til tilskud (kompleksiteten ved godtgørelse af reelt støtteberettigede udgifter) og udbud

(sometider giver det begrænsede antal økonomiske operatører med den nødvendige ekspertise ikke tilstrækkelige muligheder for at sammenligne pristilbud),

- svig

Restfejlprocenten i 2017 (for tilskud) anslås til 2,63 %.

De fleste af disse risici forventes at blive reduceret takket være:

- en bedre udformning af forslagsindkaldelser
- en bedre vejledning til støttemodtagerne og målretning af forslag
- øget brug af forenkede omkostninger som fastsat i den nye finansforordning
- anvendelsen af interne systemer til forvaltning af forslag og tilskud
- de foranstaltninger, der er fastsat i strategien til bekæmpelse af svig.

Beskrivelse af det interne kontrolsystem

Det kontrolsystem, der påtænkes anvendt på det fremtidige program, er en fortsættelse af det nuværende kontrolsystem.

For at begrænse risici og sænke fejlprocenten vil kontrolstrategien blive baseret på den nye finansforordning og forordningen om fælles bestemmelser. Den nye finansforordning og udkastet til programmet for retlige anliggender bør udvide anvendelsen af forenkede former for tilskud som faste beløb, faste takster og enhedsomkostninger.

Kontrolstrategien består af forskellige byggesten::

- programmering, evaluering og udvælgelse af forslag med henblik på at sikre, at kun de bedste forslag finansieres
- indgåelse og overvågning af tilskudsaftaler Alle transaktioner og procedurer er genstand for en efterfølgende kontrol, der foretages af programmet og kontoret for finansiel forvaltning i DG JUST samt de relevante politikenheder. Den finansielle kontrol udføres af programmet og kontoret for finansiel forvaltning. I forbindelse med tilskud bliver krav om godtgørelse af udgifter grundigt kontrolleret, og der kræves dokumentation, når det findes nødvendigt på grundlag af en risikovurdering.
- efterfølgende revision via en serviceleveranceaftale med GD HOME: I sektoren for efterfølgende kontrol anvendes en "påvisningsstrategi", der har til formål at påvise det størst mulige antal uregelmæssigheder med henblik på at inddrive uretmæssigt udbetalte beløb. På grundlag af denne strategi foretages der revision af et udsnit af projekterne, der udvælges næsten udelukkende på grundlag af en risikoanalyse.

Efterfølgende kontrol bør også bygge på gensidig tillid til revisioner og udveksling af tilgængelige oplysninger for yderligere at reducere de administrative byrder og øge omkostningseffektiviteten (artikel 127 og 128 i den nye finansforordning).

Henset til de forskellige elementer, der indgår i kontrolstrategien, kan fejlprocenten forventes at ligge under væsentlighedstærsklen på 2 %.

Kontroludgifterne beløber sig til ca. 4,49 % af de betalinger, der blev foretaget af GD JUST. Disse forventes at holde sig stabile eller at falde svagt i de tilfælde, hvor anvendelsen af forenkede omkostningsmuligheder vil blive udvidet i den kommende programmeringsperiode.

2.3. Foranstaltninger til forebyggelse af svig og uregelmæssigheder

Angiv eksisterende eller påtænkte forebyggelses- og beskyttelsesforanstaltninger, f.eks. fra strategien til bekæmpelse af svig.

GD JUST har godkendt en strategi til bekæmpelse af svig i april 2018. Generaldirektoratet vil fortsat anvende sin strategi til bekæmpelse af svig parallelt med Kommissionens svigbekæmpelsesstrategi (CAFS) med henblik på bl.a. at sikre, at dens interne kontrol i forbindelse med bekæmpelse af svig fuldt ud er i overensstemmelse med CAFS, og at dens strategi for styring af risikoen for svig er gearret til at finde frem til de områder, hvor der er risiko for svig, og til passende modforanstaltninger.

3. FORSLAGETS/INITIATIVETS ANSLÅEDE FINANSIELLE VIRKNINGER

3.1. Berørt(e) udgiftspost(er) på budgettet og udgiftsområde(r) i den flerårige finansielle ramme

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme	Budgetpost	Udgiftens art	Bidrag			
	Nummer Udgiftsområde 2: Samhørighed og værdier	OB/IOB ²⁵	fra EFTA-lande ²⁶	fra kandidatlande	fra tredje-lande	iht. finansforordningens artikel 21, stk. 2, litra b)
	07.06 Retfærdighed, Rettigheder og Værdier					
	Programmet for retlige anliggender 07.01.05.01 []	IOB	JA	JA	JA	NEJ
	Programmet for retlige anliggender 07.06.01.01 07.06.01.02 07.06.01.03 [...]	OB	JA	JA	JA	NEJ

*Kandidatlande Kandidatlande og, efter omstændighederne, potentielle kandidatlande på Vestbalkan.

²⁵ OB = opdelte bevillinger/IOB = ikke-opdelte bevillinger.

²⁶ EFTA: Den Europæiske Frihandelssammenslutning.

3.2. Anslåede virkninger for udgifterne

3.2.1. Sammenfatning af de anslåede virkninger for udgifterne

i mio. EUR (tre decimaler)

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme			<2>								
			07.06.01 Udgiftsområde 2 Samhørighed og værdier 07.06 Retfærdighed, Rettigheder og Værdier Programmet for retlige anliggender								
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Efter 2027	I ALT
Aktionsbevillinger (opdelt efter de under afsnit 3.1 anførte budgetposter)	Forpligtelser	(1)	42,596	42,580	42,555	42,522	42,481	42,432	42,134		297,300
	Betalinger	(2)	4,880	20,234	27,250	29,742	31,131	31,698	31,648	120,717	297,300
Administrationsbevillinger finansieret over bevillingsrammen for programmet.	Forpligtelser = betalinger	(3)	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100		7,700
Bevillinger finansieret over bevillingsrammen for programmet I ALT	Forpligtelser	= 1 + 3	43,696	43,680	43,655	43,622	43,581	43,532	43,234		305,000
	Betalinger	= 2 + 3	5,980	21,334	28,350	30,842	32,231	32,798	32,748	120,717	305,000

Bevillingerne er bestemt til at finansiere aktiviteter, der er opført i bilag I til forordningen. Ovennævnte beløb vil blive fordelt mellem de tre specifikke mål, omtrent således: retligt samarbejde 30%, uddannelse af retsvæsenets aktører 30 % og adgang til klage og domstolsprøvelse 35 %. Disse procentsatser er vejledende, eftersom det er nødvendigt at bevare fleksibilitet.

Teknisk og/eller administrativ bistand og udgifter til støtte for gennemførelsen af EU's programmer og/eller aktioner (tidligere BA-poster), indirekte forskning, direkte forskning.

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme	7	"Administration"

i mio. EUR (tre decimaler)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Efter 2027</i>	I ALT
Menneskelige ressourcer		18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349		128,443
Andre administrative udgifter		0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700		4,900
Bevillinger I ALT under 7 UDGIFTSSOMRÅDE i den flerårige finansielle ramme	(Forpligtelser i alt = betalinger i alt)	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049		133,343

i mio. EUR (tre decimaler)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Efter 2027</i>	I ALT
Bevillinger I ALT under samtlige UDGIFTSSOMRÅDER i den flerårige finansielle ramme	Forpligtelser	62,745	62,729	62,704	62,704	62,630	62,581	62,283		438,343
	Betalinger	25,029	40,383	47,399	49,891	51,280	51,847	51,797	120,717	438,343

3.2.2. Anslåede virkninger for aktionsbevillingerne

☐ Forslaget/initiativet medfører ikke anvendelse af administrationsbevillinger

☒ Forslaget/initiativet medfører anvendelse af administrationsbevillinger som anført herunder:

i mio. EUR (tre decimaler)

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I ALT

UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme								
Menneskelige ressourcer	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	128,443
Andre administrative udgifter	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	4,900
Subtotal UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	133,343

Uden for UDGIFTSOMRÅDE 7²⁷ i den flerårige finansielle ramme								
Menneskelige ressourcer								
Andre udgifter af administrativ art	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	7,700
Subtotal uden for UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	7,700

²⁷ Teknisk og/eller administrativ bistand og udgifter til støtte for gennemførelsen af EU's programmer og/eller aktioner (tidligere BA-poster), indirekte forskning, direkte forskning.

finansielle ramme								

I ALT	20.149	20.149	20.149	20.149	20.149	20.149	20.149	141.043

Bevillingerne til menneskelige ressourcer og andre administrationsudgifter vil blive dækket ved hjælp af de bevillinger, der i forvejen er afsat til generaldirektoratets forvaltning af aktionen, og/eller ved intern omfordeling i generaldirektoratet, eventuelt suppleret med yderligere bevillinger, som tildeles det ansvarlige generaldirektorat i forbindelse med den årlige tildelingsprocedure under hensyntagen til de budgetmæssige begrænsninger.

3.2.2.1. Anslået behov for menneskelige ressourcer

☐ Forslaget/initiativet medfører ikke anvendelse af menneskelige ressourcer

x Forslaget/initiativet medfører anvendelse af menneskelige ressourcer som anført herunder:

Overslag angives i årsværk

År		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Stillinger i stillingsfortegnelsen (tjenestemænd og midlertidigt ansatte)								
I hovedsædet og i Kommissionens repræsentationskontorer		115,5	115,5	115,5	115,5	115,5	115,5	115,5
I delegationer								
Forskning								
• Eksternt personale (i årsværk: FTE) - KA, LA, UNE, V og JMD ²⁸								
Udgiftsområde 7								
Finansieret over UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme	- i hovedsædet	24	24	24	24	24	24	24
	- i delegationer							
Finansieret over bevillingsrammen for programmet ²⁹	- i hovedsædet							
	- i delegationer							
Forskning								
Andet (skal angives)								
I ALT		139,5	139,5	139,5	139,5	139,5	139,5	139,5

Personalebehovet vil blive dækket ved hjælp af det personale, som generaldirektoratet allerede har afsat til aktionen, og/eller interne rokader i generaldirektoratet, eventuelt suppleret med yderligere bevillinger, som tildeles det ansvarlige generaldirektorat i forbindelse med den årlige tildelingsprocedure under hensyntagen til de budgetmæssige begrænsninger.

Opgavebeskrivelse:

²⁸ KA: kontraktansatte, LA: lokalt ansatte, UNE: udstationerede nationale eksperter, V: vikarer, JMD: juniormedarbejdere ved delegationerne.

²⁹ Delofter for eksternt personale under aktionsbevillingerne (tidligere BA-poster).

Tjenestemænd og midlertidigt ansatte	<u>GD JUST Alle GD JUST Fuldtidsækvivalenter bev henført til et af de nuværende 3 programmer,</u> <u>Fuldtidsækvivalenter for programmet for retlige anliggender: 40 % fra JUST.04 programmet og den finansielle forvaltningsenhed, 40 % fra andre horisontale enheder og fuldtidsækvivalenter fra politikansvarlige enheder, der er knyttet til programmet for retlige anliggender (navnlig følgende enheder: A1, B1, B2, B4, C1)</u> <u>GD Konkurrence 0,5 AD, 1 AST</u>
Eksternt personale	<u>Fuldtidsækvivalenter i forbindelse med programmet for retlige anliggender</u> <u>GD Konkurrence 1 AC</u>

3.2.3. Tredjemands bidrag til finansieringen

Forslaget/initiativet:

☐ indeholder ikke bestemmelser om samfinansiering med tredjemand

☐ indeholder bestemmelser om samfinansiering med tredjemand, jf. følgende overslag:

Bevillinger i mio. EUR (tre decimaler)

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I ALT
Angiv organ, som deltager i samfinansieringen								
Samfinansierede bevillinger I ALT								

3.3. Anslåede virkninger for indtægterne

☐ Forslaget/initiativet har ingen finansielle virkninger for indtægterne

☐ Forslaget/initiativet har følgende finansielle virkninger:

☐ for egne indtægter

☐ for andre indtægter

Angiv, om indtægterne er formålsbestemte ☐

i mio. EUR (tre decimaler)

Indtægtspost på budgettet	Forslagets/initiativets virkninger ³⁰						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Artikel [...]							

³⁰

Med hensyn til EU's traditionelle egne indtægter (told og sukkerafgifter) opgives beløbene netto, dvs. bruttobeløb, hvorfra der er trukket opkrævningsomkostninger på 20 %.